

Kỹ thuật thu, áp trứng baba

Để thành công trong việc nuôi baba cần nắm rõ các khâu kỹ thuật, trong đó có kỹ thuật thu áp trứng là khâu quan trọng, quyết định đến thành công của người nuôi.

1. Bãi đẻ

Nên làm bãi đẻ ở cạnh ao hay giữa ao rộng khoảng 2 - 5 m², có độ dốc 25°, trồng cây che mát cho baba nghỉ và đẻ trứng. Bờ ao có độ dốc nhất định cho baba bò. Khoảng đất giữa tường bao và mép nước nên phủ một lớp đất cát pha đẻ baba dễ đào hố đẻ trứng. Bãi đẻ cần yên tĩnh, diện tích khoảng 20 con/m², tùy thuộc vào số lượng baba đẻ. Tỷ lệ đực/cái 1:2 đến 1:3.

2. Thu trứng

Trứng nằm trong ỏ, sau khoảng 50 - 65 ngày nở thành baba con, điều kiện áp tự nhiên này tỷ lệ nở rất thấp. Trong điều kiện nuôi, người nuôi có thể tạo chỗ cho baba đẻ thuận lợi hơn và có nhiều phương pháp, kinh nghiệm áp trứng để đảm bảo tỷ lệ nở cao (khoảng 90 %). Tuy nhiên, muốn áp nở nhanh, tỷ lệ nở cao cần phải biết kỹ thuật thu trứng.

Thời điểm thu trứng: Theo dõi baba đẻ để đánh dấu vào ỏ trứng. Baba thường đẻ vào ban đêm, nên thu trứng là vào các buổi sáng. Nếu baba đẻ rộ tiến hành thu trứng hàng ngày, lúc baba đẻ thưa 3 - 5 ngày thu một lần. Không nên để baba đẻ sau 15 - 20 ngày mới thu trứng đem ấp. Như vậy trứng thụ tinh vào các đợt không đồng đều gây lộn xộn đến số trứng cho ấp ở các đợt. Khi thu trứng, ta cần lật nhẹ lớp đất, cát lên lấy trứng nhẹ nhàng, tránh bị vỡ trứng.

Lựa chọn trứng áp: Chỉ giữ trứng đã được thụ tinh để cho ấp. Trứng thụ tinh phần lớn tròn, trứng sau khi thụ tinh ngả màu hơi vàng nhìn rõ thấy vòng túi hơi, phần trên màu trắng là túi chứa hơi để phôi thở, phần dưới màu phớt hồng là phần phôi và noãn hoàng. Loại bỏ các quả trứng không được thụ tinh, các quả trứng nhỏ, hình dạng màu sắc không bình thường, có vết đốm loang lổ, không phân biệt rõ hai phần như trứng được thụ tinh.

Để việc tính toán kết quả nuôi vỗ, tỷ lệ nở được chính xác, cũng như xử lý kỹ thuật áp đạt hiệu quả, người nuôi nên tiến hành ghi chép đầy đủ số liệu từng ao nuôi về ngày đẻ, ngày thu trứng, số lượng trứng thụ tinh, số lượng trứng thu được...

3. Áp trứng

Nơi áp: Để đạt hiệu quả, người nuôi nên áp trứng trong nhà áp gà, lò áp trứng vịt để áp hoặc có phòng áp riêng đối với những hộ nuôi lớn để tránh nhiệt độ thay đổi và bảo vệ trứng.

Dụng cụ: Thường là khay nhựa hoặc chậu bằng nhôm, sắt tráng men, hoặc nhựa. Số lượng và diện tích khay phụ thuộc vào số lượng trứng cần ấp. Ngoài ra,

các cơ sở sản xuất lớn có thể xây phòng áp, bể áp chuyên hoặc dùng máy áp trứng hiện đại để áp trứng.

Thao tác áp trứng: Tiến hành đổ cát sạch mịn, ẩm, tơi xốp và có lớp cát dày 7 - 8 cm vào khay áp, đáy khay có lỗ thoát nước để tránh nước đọng làm hỏng trứng. Nhặt trứng đã được chọn rải đều trên mặt cát, khoảng cách giữa các quả 2 - 4 cm, đặt đầu có túi hơi hướng lên trên không nên đặt ngược hay lệch. Khi đủ 1 lớp trứng thì lấy một lớp rải kín lên trên, lớp cát cao hơn trứng 4 - 5 cm, để giữ nhiệt độ cho trứng. Trong thời gian áp trứng phải chú ý giữ ẩm cho cát trong khoảng 80%. Không để cát quá khô hay ướt quá nén chặt làm hỏng trứng và độ ẩm không khí trong phòng khoảng 75 - 80% (Trong thực tiễn, dùng cát không tốt bằng đất thịt, có thể dùng đất sâu cách mặt đất 60 cm không có mùn bã hữu cơ, đất nhỏ cỡ 1 cm, phơi thật khô để diệt khuẩn, phun nước để có độ ẩm 12 - 16% như vậy đất thông thoáng, giữ nhiệt, giữ ẩm tốt). Đặt các khay trứng vào nơi yên tĩnh để áp. Trong thời gian áp tuyệt đối không đảo trứng, nếu di chuyển trứng rất dễ bị thương và phôi chết.

Quản lý và theo dõi áp trứng: Quá trình phát triển của phôi, càng về giai đoạn cuối cùng càng nhạy cảm với điều kiện môi trường, trao đổi khí càng mạnh nên dễ chết. Vì vậy, việc làm quan trọng nhất trong thời kỳ áp trứng này là giữ cho nhiệt độ được ổn định. Nhiệt độ thích hợp nhất cho việc áp trứng là 30 - 32°C, ở nhiệt độ này thời gian áp chỉ 45 - 50 ngày; nhiệt độ áp cao hơn 1 - 2°C thời gian áp có thể rút ngắn 4 - 5 ngày nhưng không an toàn. Phôi trứng sẽ bị chết khi nhiệt độ $< 20^{\circ}\text{C}$ và $> 35^{\circ}\text{C}$. Vì vậy, cách 1 - 2 ngày lớp cát trên mặt bốc hơi bị khô, cần phun nước cho ẩm trở lại bình thường. Nước phun cần từ từ, tránh dội nước làm cho nhiệt độ cát áp bị thay đổi đột ngột, phôi sẽ chết. Trong quá trình theo dõi áp trứng, có thể bới cát kiểm tra trứng, đồng thời cần có các biện pháp bảo vệ không cho kiến, chuột, rắn... vào ăn trứng và ba ba con.

Baby con vừa nở ra khoảng 15 phút phải cho vào nước. Do đó, khi thấy trứng sắp nở (mỏ mỏ, có chõ nứt vỏ) phải kê khay áp trứng lên chậu, hay bể xây nước nhỏ để chúng nở ra tự bò xuống. Nếu không để sẵn nước, ba ba con dễ bị chết khô.